

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keerberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 Januari 1881

Een gevaarlijk voorstel: Zoeken naar de grens tussen de gevaarlijke en de ongevaarlijke kwakzalver

HET ZAL, NU de Nederlandse politici zich met andere zaken bezighouden, nog wel even duren aler er een wetsvoorstel is te verwachten tot regeling van het optreden van onbevoegden. Maar omdat onlangs in een aantal nieuwsbladen een artikel verscheen onder de titel „Meer vrijheid voor kwakzalvers”, dat een aantal van onze lezers heeft verontrust, willen we toch nog eens ingaan op het rapport van de commissie-Peters.

Het artikel dat o.a. verscheen in de Leekster Courant, de Boskoopse Courant, de Bussumse Courant, de Nieuwe Winterwijkse Courant, het Nieuwsblad voor Zuid-Holland en Utrecht te Schoonhoven en het Utrechts Stadsblad oplage 170.000) laten wij hieronder volgen. *C u r s i e f* onze opmerkingen daarbij.

Jaarlijks brengen ongeveer 100.000 Nederlanders een bezoek aan een van der circa 500 onbevoegde genezers. Bij een gemiddelde van 20 à 25 behandelingen per patiënt wordt de wet van 1865, die het uitoefenen van onbevoegde geneeskunst strafbaar stelt, elk jaar 2 à 2½ miljoen keer overtreden.

De justitiële autoriteiten liggen daar niet wakker van. Slechts wanneer het vermoeden van oplichting bestaat, zoals enkele jaren geleden bij de beruchte Brabantse kruidendokter V. d. M., wordt er ingegrepen en natuurlijk wanneer een onbevoegde genezer de verdenking van dood door schuld op zich laadt.

Zoals elke lezer van ons maandblad weet wordt wel degelijk (maar helaas veel te weinig) een vervolging ingesteld wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst. Men denke slechts aan het geval van de „wonderdoenster” van Standaardbuiten, mevrouw Prinse-Corte, die er op gevaarlijke wijze bij haar patiënten op los timmerde. Ook Van de Moosdijk is, voordat hij verdacht van oplichting terecht stond, op grond van art. 436 veroordeeld. Had men hem toen een flinke hechtenis opgelegd dan had men honderden slachtoffers wellicht een heleboel narigheid bespaard...

DE CRIMINELE STATISTIEKEN tonen aan dat per jaar gemiddeld slechts in 40 gevallen proces-verbaal wordt opgemaakt tegen overtreders en meestal wordt de zaak dan via een schikking geregeld.

De exclusieve artsenbevoegdheid sluit allerminst aan bij het rechtsgevoel van het overgrote deel van de bevolking. Onderzoekingen hebben aangetoond, dat plm. 12 procent van de volwassen bevolking wel eens een kruidendokter of magnetiseur heeft bezocht. Vooral mensen van middelbare leeftijd en vrouwen in het algemeen behoren tot de beste klanten van de onbevoegde genezers.

Helaas moet worden erkend dat weinig is gedaan om dit rechtsgevoel op te voeden — de slappe houding van veel justitiële autoriteiten, de zeer lichte straffen hebben er toe medegewerkt dat men in het uitoefenen van de kwakzalverij weinig kwalijks ziet. Nooit is er een vervolgingsapparaat ontwikkeld. De statistische gegevens zijn in het rapport van de commissie-Peters niet opgesplitst naar de arrondissementen. Ware dit wel geschied dan zou duidelijk aan het licht zijn getreden, dat veel afhangt van de activiteiten van de geneeskundige inspectie — activiteiten die op dit gebied in de verschillende delen des lands nogal uiteenlopen. Er is gewoon geen uniformiteit in het vervolgingsbeleid.

Wet en praktijk

GELET OP DEZE kloof tussen wet en praktijk is, mede op aandrang van de Tweede Kamer, een officiële niet-ambtelijke commissie onder voorzitterschap van raadsheer mr. J. Peters ingesteld, die voorstellen moest doen tot verandering van de wet. Dit rapport is onlangs voor publicatie vrijgegeven. De commissie heeft de eigen verantwoordelijkheid van de patiënt centraal gesteld en zwaar getild aan het feit dat een groot deel van het publiek geen bezwaar heeft zich tot onbevoegden te wenden, ja daar soms zelfs baat van verwacht, of die verwachting nu reëel is of niet.

De commissie Peters concludeert, dat de patiënt in principe de vrijheid moet hebben hulp daar te zoeken waar hij deze hoopt te vinden en daarvoor zelf verantwoordelijkheid draagt. Ze meent dat lang niet iedere behandeling door onbevoegden ernstige gevaren oplevert.

Maar hoe wéét men dat? Hoe weet de patiënt van te voren dat hem geen gevaar dreigt? Dat hem, in een gesprek, geen gevaarlijk advies wordt gegeven, symptomen van gevaarlijke ziekten worden veronachtzaamd? En zou men het publiek niet tegen zichzelf mogen beschermen? Kom nou!

„Ernstige gevallen”

OOK STELT DE commissie vast dat het strafrecht niet het enige middel is om te bevorderen dat de geneeskunst uitsluitend wordt uitgeoefend door degenen die daartoe een voldoende opleiding genoten hebben. Anderzijds zijn er beslist strafbepalingen nodig om de ernstige gevallen te kunnen aanwijzen.

Daarom is de commissie-Peters met het voorstel gekomen de onbevoegde onbevoegd te laten (dus geen vergunningenstelsel), maar de strafbedreiging te beperken tot die gevallen,

Zoeken naar de grens tussen gevaarlijke en ongevaarlijke kwakzalvers

VERVOLG VAN BLZ. 43

waarin het optreden van de onbevoegde merkelijk gevaar voor het leven of de gezondheid van een ander met zich brengt. Hetzelfde geldt wanneer de onbevoegde genezer zich zou bezighouden met besmettelijke ziekten (tuberculose, geslachtsziekten etc. - red. M.t.d.K.) of dat door zijn bemoeienis behandeling door een arts achterwege blijft of wordt afgebroken.

Wat hier niet wordt gemeld is het feit dat de commissie-Peters er nooit uit is kunnen komen hoe een scheiding te maken tussen charlatans en de z.g. bonafide genezers. In arren moede wil men in het rapport dan maar een scheiding maken tussen de gevolgen van het optreden van een kwakzalver. Eerst moeten er blijkbaar ernstige dingen geschieden voor men tot vervolging overgaat. Wij verwijzen verder nog naar het nummer van juni van dit jaar van het Maandblad, blz. 23 en 24 over dit facet van het rapport.

„Merkelijk gevaar”

DE ONBEVOEGDE GENEZER zal dan geen beroep kunnen doen op de omstandigheden dat hem de nodige kennis en het nodige inzicht ontbrak. Hij behoorde immers te weten dat hij zich begeeft op een terrein van grote belangen, waarbij leven en gezondheid zijn betrokken.

Onder „merkelijk gevaar” voor de gezondheid verstaat de commissie-Peters dat gevaar voor de gezondheid, waartegen de patiënt ondanks zichzelf behoort te worden beschermd en dat van ernstige aard moet zijn, bijvoorbeeld gevaar voor blijvende of langdurige behandeling. De grens zal telkens in het concrete geval door de rechter moeten worden betrokken.

Ja, ja — de patiënt moet ondanks zichzelf worden beschermd. Maar nogmaals: hoe vindt men de grens? Mag de onbevoegde zo maar een diagnose stellen? Wat wordt er onder vier ogen besproken? Dreigt daarin gevaar? Wordt er aangeraden bepaalde pilletjes van de dokter maar niet te slikken omdat het drugs zouden zijn? Het zal moeilijk worden voor de rechter om „de grens” te trekken! „Als zich zo'n geval voordoet zal in 99 pct. van de gevallen de rechter niet kunnen bewijzen dat schade voor leven of gezondheid is ontstaan door de praktijk van de onbevoegde,” aldus in

een commentaar de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, arts A. P. N. de Groot.

Geen tanden trekken

NAAST HANDELINGEN die een merkelijk gevaar voor leven of gezondheid inhouden wil de commissie-Peters de onbevoegde genezer ook enkele andere handelingen ontzeggen. Houdt hij zich daar niet aan, dan is hij ook strafbaar. Het gaat hier om handelingen, waarvan de gevaarlijkheid niet altijd aantoonbaar zal zijn, maar waarvan de risico's soms te groot zijn om onbevoegden hier vrij spel te geven.

De commissie denkt hier onder meer aan verloskundige handelingen, het verstrekken van erkende geneesmiddelen, het geven van injecties, heelkundige ingreep, toepassen van hypnose, toedienen van serum of vaccin.

Ook zal de kwakzalver nooit tanden en kiezen mogen trekken. Overigens is deze lijst van voor onbevoegden verboden handelingen niet volledig. De commissie heeft wijselijk de mogelijkheid van uitbreiding opengelaten.

Wanneer de voorstellen van de commissie-Peters zouden leiden tot een wetswijziging, dan zou dit stelling een verbetering betekenen. Onbevoegde genezers krijgen enerzijds grotere vrijheid van handelen, voorzover het handelingen betreft, die volstrekt ongevaarlijk zijn voor de patiënt. Anderzijds worden handelingen die wél een reëel gevaar in handen van onbevoegden zijn in het nieuwe systeem extra benadrukt en worden mogelijk met zwaardere straffen bedreigd. Dat zal de justitiële autoriteiten aanmoedigen tot een grotere bereidheid tot opsporing, vervolging en bestraffing van onbevoegde genezers, die de grenzen van zulk een nieuwe wet overschrijden. Een dergelijke regeling is verkieslijker dan het huidige systeem dat ondanks het wettelijk verbod tot onbevoegd uitoefenen der geneeskunst de onbevoegden in feite een welhaast ongebreidelde vrijheid laat, aldus besluit het artikel in de verschillende nieuwsbladen.

Let wel: dit zijn nog maar voorstellen neergelegd in het rapport van de commissie-Peters. Het is allerminst gezegd, dat de wetgever een dergelijk tweeslachtig plan zou willen volgen. Want het is heel duidelijk waar het zwakke punt van dit rapport ligt: er moet een grens

getrokken worden tussen „gevaarlijk” en „ongevaarlijk” en op slot van zaken wil men dat maar aan de rechter overlaten. In de praktijk zal blijken dat hier niet mee valt te werken. Geloofde de commissie er eigenlijk zelf wel in? Zij wees bijvoorbeeld een registratie van onbevoegden af omdat zulk een machting de onbevoegden te veel gewicht zou geven. In plaats van tussen geregistreerd en ongeregistreerd koos men voor „ongevaarlijk” en „gevaarlijk”! Of dat soms met grote letters op het voorhoofd van de kwakzalver zou staan!

„Maanstof” is het allernieuwste tegen reuma

DE ONDRAAGLIJKE PIJNEN die met gewrichtsreumatiek gepaard kunnen gaan, hebben in de Verenigde Staten een levendige kwakzalverijhandel doen ontstaan lezen wij in de Zwolse Courant. Volgens de medische rubriek van Ladies' Home Journal geven reumapatiënten in Amerika per jaar zo'n 400 miljoen dollar uit aan kwakzalversmiddeltjes voor hun kwaal.

Een van de populairste charlatanuitvindingen is de, aan de lezers van het Maandblad tegen de Kwakzalverij overbekende koperen armband, waarvan beweerd wordt dat als men dit voorwerp draagt de pijnen zouden bedaren. In Arizona worden zulke armbanden (met Indiaanse motieven) als sieraad aan toeristen verkocht voor de luttele prijs van een dollar. Maar dezelfde armbanden worden per postorderbedrijf als „geneesmiddel” aan reumapatiënten geleverd voor 35 dollar.

Overigens is die business geen nieuwtje: een jaar of twintig geleden werd zo'n handel in ons land gesignaleerd.

Intussen zitten de kwakzalvers die hun brood aan deze handel verdienen, niet stil: als allernieuwste remedie tegen reumatische pijnen bevelen ze „maanstof” aan, overigens zonder te vermelden waar ze dit zeldzame goedje vandaan halen. Reumaspecialisten zijn, uiteraard, nogal ongelukkig met zulke kwakzalverijen en sommige Amerikaanse artsen hebben al gepleit voor de oprichting van „reuma-clubs”, waarin reumapatiënten hun ervaringen zouden kunnen uitwisselen en elkaar kunnen steunen bij het volhouden van hun medische behandelingsprogramma's.

„Als kind zag ik al een poppetje, dat tegen de ruit tikte”

IN DE GOUVERNEURLAAN in Den Haag op nr. 389 was onlangs een dubbel jubileum. Men kon er uitvoerig over lezen in de Haagsche Courant. Veertig jaar bestond het genootschapje (ja, verkleinwoord!) voor occult-psychologisch en psychisch onderzoek „Adarsa” en veertig jaar duurde het huwelijk van het echtpaar Wuysten-Meertens.

Reken maar dat de h.h. bloemisten uit de verre omtrek het er druk mee hebben gehad. Jammer daarom dat de prachtig gesneden Boeddha die geflankeerd door witte kaarsen op een soort altaartje in de gezellige huiskamer van het echtpaar staat geen verse bloemen mag op het ogenblik. „Hij zit in z'n meditatie-tijd”, legt mevrouw Wuyster aan de verslaggever uit, „en dan zijn echte bloemen taboe.” Op zijn horizontaal gevouwen handen heeft ze daarom een vaasje met kunstanjers neergezet. „Dan heeft-ie toch wat.”

Helderziende mevrouw Wuyster is boeddhiste „maar niet fanatiek”. „Ik geloof er in, brandt af en toe ook wel eens wat wierook voor 'm, maar het is niet zo dat ik de hele kamer uitwierook om kwaai geesten uit te drijven.”

„Wereldvoorspellingen”

HET GENOOTSCHAPJE „Adarsa” van het echtpaar Wuyster is niet meer zo actief als vroeger. „Dat komt wel weer als we het straks wat rustiger aan kunnen doen.” Misschien wordt dan ook de tijd gevonden om dat boek met „wereldvoorspellingen” te schrijven waar mevrouw Wuyster al een paar voorspellingen voor klaar heeft. Iets wat ze heel duidelijk ziet zitten: „Als er ergens oorlog uitbreekt in de wereld, dan is het midden-oosten het eerst aan de beurt. Daar zal de bom opnieuw barsten. West-Europa hoeft zich de eerste jaren nog geen zorgen te maken. Althans waar het puur oorlogsgeweld betreft. Zakelijk gezien zal het hier wel blijven rommelen, onder meer als gevolg van nog toenemende corruptie.”

In haar practijk als helderziende ontmoet mevrouw Wuyster, constateert ze bedroefd, steeds meer psychische nood. „Doodgewone toekomstvoorspellingen interesseren mij niet zo, natuurlijk 't hoort erbij, maar het meeste leed van de mensen zit in ziekte, huwelijksmoeilijkheden en moeilijkheden met kinderen. Ze komen bij mij een injectie halen, dat zeg ik niet, dat zeggen ze zelf.”

„Mensen die echt iets mankeren stuurt ze onmiddellijk door naar de

dokter. „Vaak vertellen de mensen mij méér dan de dokter, omdat ze achter een medicus direct het ziekenhuis voelen.”

Haar relatie met de medische wereld noemt mevrouw Wuyster „prima”. „Tal van doktoren sturen patiënten naar mij door,” beweert zij tegen de verslaggever van de Haagsche Courant.

Psychisch grondonderzoek

EEN ENKELE MAAL komt het nog voor dat het echtpaar Wuyster aan psychisch grondonderzoek doet. „In het verleden riepen veel maatschappijen die naar olie, water of bauxiet zochten onze hulp in. Shell bijvoorbeeld. Dan stuurden ze luchtfoto's van een bepaald gebied waarop ik me dan concentreerde,” vertelt zij. Kreeg ze de indruk dat er wel eens iets in de grond zou kunnen zitten, dan stapte ze in het vliegtuig om haar concentratie ter plaatse voort te zetten.”

Veel gevonden?

Mevrouw Wuyster: „Jazeker, maar we zijn er mee gestopt. U moet weten: rijkdom interesseert ons niet zo. Er zijn belangrijker dingen te doen.”

Ook in bijna alle Haagse ziekenhuizen is mevrouw Wuyster een goede bekende. „Weet u hoe de portiers mij noemen? Mevrouw Wuyster, zeggen ze, dat is een stuk van de inventaris. Ik loop zo naar binnen en maak dan een praatje met mensen die het moeilijk hebben, die eenzaam zijn omdat ze bijvoorbeeld nooit bezoek krijgen. Ik haal ze er zo uit en als je dan eenmaal met iemand zit te praten op zo'n zaal dan komt de rest ook los.” Zo ziet ze eigenlijk haar hele werk: „Ik heb een dienende taak, dat ik daarbij ook nog paranormaal begaafd ben, is meegenomen.”

Consult kost f 15,—

EEN CONSULT BIJ deze dame kost f 15,—, een extra afspraak komt op

ACUPUNCTUURKLINIEK IN NEW YORK GESLOTEN

DE EERSTE ACUPUNCTUUR-kliniek in de Verenigde Staten, in New York gevestigd, is een week na de opening gesloten. Men wilde er patiënten die door de moderne geneeskunst niet waren genezen beter maken door toepassing van de oude Chinese naaldbehandeling.

De sluiting geschiedde door het ministerie van onderwijs van de staat New York in verband met het feit, dat onbevoegden de naalden toedienden.

„Het is krankzinnig,” zei de administratieve directeur van de kersverse kliniek, Charles Newmark. „We had-

f 25,— of meer. „Maar ook al heeft iemand geen geld bij zich, helpen doe ik 'm toch, ik heb nog nooit iemand de deur gewezen omdat hij me niet betalen kon,” verzekert zij aan de Haagsche Courant.

Vandaar ook dat mevrouw Wuyster het zo druk heeft dat ze haar riante woning in het dorp Wateringen slechts twee dagen in de week verruult voor haar nederiger werkstulp aan de Gouverneurlaan in Den Haag. „Voor mij is een doodsimele huisvrouw met een plastic boodschappentas net zoveel waard, misschien nog wel meer, als die sjieke vrouw met bontjas die in een dure slee komt voorrijden.”

Dat mevrouw Wuyster dingen ziet die wij niet zien werd ze zich al heel vroeg bewust. „Als kind van vijf zag ik al een poppetje dat tegen de ruit tikte. Niemand zag het, alleen ik.”

Zo is het altijd gebleven.

Giftige stoffen in aardewerk

VEEL EET- EN DRINKGEREI van aardewerk bevat giftige stoffen. Dat is de Consumentenbond gebleken bij onderzoek op lood en cadmium van bijna honderd monsters aardewerk. Slechts zeventien daarvan waren vrij van lood, negenenvijftig vrij van cadmium en tien waren vrij van lood en cadmium.

De Consumentenbond is van mening dat de overheid hier wat aan moet doen. Dat kan op grond van de Warenwet, die verbiedt dat er giftige stoffen in voor de gezondheid schadelijke hoeveelheden zitten in alles wat met eet- en drinkwaren in aanraking komt. De Warenwet noemt daarbij geen grenzen. De Consumentenbond meent dat deze uitdrukkelijk moeten worden gesteld, teneinde de toepassing van het verbod te vereenvoudigen.

den 3000 mensen uit het hele land, die op behandeling wachtten. Het ministerie gaf ons geen enkele waarschuwing. Ze kwamen hier gewoon naar binnen.” Op het ogenblik dat de kliniek werd gesloten waren er circa honderd personen; 25 hadden naalden in hun lichaam.

Het ministerie van onderwijs verdedigde zich tegen de protesten met de opmerking dat technici en Chinese artsen die geen licentie hadden van de staat New York de behandeling toepasten. Onbevoegd derhalve.

Dierenartsen en castreurs op het scherp van de snede

MET EEN BIJNA spreekwoordelijke hardnekkigheid liggen de „Nederlandse vereniging van dierverloskundigen en castreurs” aan de ene kant en de dierenartsen en veterinaire dienst aan de andere, regelmatig met elkaar overhoop. De laatsten betwisten de eerste het recht om hun praktijk uit te oefenen. De meest recente oorsprongsmeldingen komen uit Noord-Limburg vertelt De Boerderij.

De Sevenumse castreur Lambert was hier gedagvaard voor de Venlose kantonrechter. Hem was ten laste gelegd bepaalde medicijnen te hebben aangeschaft zonder vergunning. De eis luidde f 40,— boete. Lambert is echter in hoger beroep gegaan. Het gaat hem om de erkenning van zijn beroep. Voor de uitoefening van zijn beroep heeft hij nu eenmaal bepaalde preparaten nodig.

Zijn verdediger wees de kantonrechter op het feit dat dergelijke preparaten bij elke boer in de schuur staan. Verenigingsvoorzitter Jan Zoeteman was voor het verlenen van geestelijke bijstand speciaal naar Venlo gekomen.

De Nederlandse vereniging van dierverloskundigen en castreurs telt ongeveer 150 leden. Hun voorzitter, bijgenaamd de koning van de keizersnede, zei dat diverse dierenartsen hen als broodrovers zien. Hij is de mening toegedaan dat de verenigingsleden met hun jarenlange specialistische ervaring het verlossen van koeien, behandelen van zieke klauwen en het castren van vaak beter beheersen dan de artsen.

Opleidingen van huisartsen in Utrecht

EEN GROEP VAN dertien medische studenten aan de Rijksuniversiteit te Utrecht heeft onlangs de artsenbul behaald op grond van de nieuwe medische opleiding. In totaal zullen dit jaar omstreeks tachtig assistenten deze opleiding voltooien.

Na het slagen voor het examen van assistent-arts vorig jaar volgden de dertien geslaagden de speciale opleiding tot huisarts, waarmee een jaar is gemoeid. Behalve een specifieke studie hebben zij onder leiding van, en in samenwerking met door het Instituut voor Huisartsengeneeskunde van de Utrechtse universiteit aangezochte, ervaren huisartsen als stage de werkzaamheden van een huisarts verricht.

De nieuwe studie medicijnen, die in Utrecht het eerst is ingevoerd en inmiddels ook door de overige medische faculteiten in het land is overgenomen, houdt een opleiding in die na zes jaar wordt besloten met examen assistent-arts. Men is dan bevoegd onder toezicht de geneeskunde uit te oefenen. Na het zesde jaar is er de keuze of specialiseren in één van de medische specialismen of de éénjarige opleiding tot huisarts volgen. Voor het eerst zijn thans dus artsen, die zich in de huisartsengeneeskunde hebben gespecialiseerd, afgestudeerd.

Een Saturnoloog weet 't beter

WIJ WISTEN HET warempel niet. Het is allemaal de schuld van Saturnus, de planeet met de ring, bijna tienmaal zo ver van de zon verwijderd als moeder aarde. Het KNMI in De Bilt heeft deze zomer een uitleg gegeven van de wervelstorm op het eiland Ameland, waardoor een camping zwaar werd getroffen. Maar De Bilt was er glad naast, schreef de Schiedammer T. H. Thijssen aan de redactie van De Tijd. Lees slechts:

Hiermede is het bewijs geleverd van de wetenschappelijke onkunde van de technici. Ik verwijs naar een ingezonden stuk in het Dagblad De Tijd onder het motto: leerstoelen! Het eindigde met: „Zolang onze universiteiten nog verstoken blijven van leerstoelen in de natuurgeneeswijze en de homoeopathie blijft Nederland een schijndemocratie waar de belangen van het volk met de voeten worden getreden.” (Een ingezonden stukje van de Rotterdammer A. Smit; zijn kronkelredenering bleef overigens niet onbeantwoord - red. M.t.d.K.)

Ook deze vertegenwoordiger van

Oranjekalender van Pro Juventute

PRO JUVENTUTE
ORANJE
KALENDER 1973

PRO JUVENTUTE geeft deze Oranjekalender uit ten bate van kinderen-in-moelijkheden. De prijs bedraagt f 4,75. Verzendkosten f 1,25 extra. Waar de kalender niet verkrijgbaar is kan men hem bestellen via postgiro 51.74.00, kalenderactie Pro Juventute, postbus 7101 te Amsterdam. Telefoon (020) 79 09 49. Voor buitenlandse relaties heeft men de kalender ook uitgegeven en wel met een viertalig calendarium. De prijs is dezelfde. Dit is de 26ste Oranjekalender, die Pro Juventute heeft uitgegeven.

het K.N.M.I. was er met z'n uitleg glad naast, vervolgt de heer Thijssen. De ramp op Ameland was evenals vrijdag 4 augustus (de magnetische storm) een dergelijke magnetische storm. Deze stormen worden niet veroorzaakt door de zonneuitbarstingen maar zijn storingen van de planeet Saturnus. Op 4 augustus had deze planeet een conjunctie met de maan. Op 11 augustus was het een vierkant aspect. Een herhaling is er vannacht. Dan is een aardbeving mogelijk. Conflicten met Saturnus geven magnetische storingen. De uitbarstingen op de zon zijn daar een gevolg van. Nog eenzelfde aspect op 25 augustus en 1 september, alle op vrijdag, aldus Saturnoloog Thijssen.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; P. H. A. Poll, Dierenarts te Zelst; Mr. J. D. van den Berg, Vice-Président Arrondissements-Rechtbank te Arnhem; J. E. Bulters, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, Inspecteur van Politie te Arnhem; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, Geneeskundig Inspecteur van de Volksgezondheid in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnees: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA B.V.
Amsterdam

BLZ. 46

Abonnement per jaag franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.